

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdívásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: esütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: egész évre 5 ft, félévre 2 ft 50 kr, negyedévre 1 ft 20 kr. — Egyenlő száma ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok, és egyesületek, melyeknek tagjai egyenként előfizetnek 4 ftért kapják a hirt.

Felölös szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.

Kiadó hivatal: K.-Vásárhelyt az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová hirdetmények s előfizetési pénzek küldendők.

A konzervatív párt.

Perczel Dezső belügyminiszter egy ép oly okos, mint rögtönzött volna daczára jól átgondolt beszédében a magyar konzervatív párttal foglalkozott, melyet a legjobb akarat mellett sem tudott felfedezni és amelyről joggal állithatta, hogy az összes konzervatív párti férfiakat, akik a nyilvánosság előtt ilyeneknek vallják magukat, egykezének ujjain összeszámlálja. És ez a konzervatív párt, melyről Zichy János gróf azt állította, hogy erejét és jelentőségét a magyar nemzettől bírja, a valóságban sehol sem létezik, csupán a néppárt ifjú partizánjainak merész képzeletében. Ő maga az, aki konzervatívnak vallja magát és egyedül áll politikai hitvallásával.

Igen, ha a konzervativizmus a szabadelvűségtől való félelmet és irtózást jelentené, akkor Zichyn kívül még kevés mások is konzervatívoknak vallhatnák magukat, de magában a népben nincsen talajuk és támogatásra nem talál ez a politikai irány. Hanem igenis a magyar nemzet szabadelvű nemzet, amely büszke lehet szabadelvű intézményeire, amely ezeket a vívmányokat az azelőtt uralkodott konzervativizmus daczára kiküzdötte, kivívta és elérte. A jobbság megszűntetését, a földbirtok szabadságát, a személyes és nemzeti fejlődést a szabadelvűség küzdötte ki és a konzervatív párt volt az, mely az intézmények ellen támadt és amely nem tartotta a népet elég éreltnek az ily újításokra.

Hogy a paraszt nem maradt kizárolagos adófizető, hanem hogy behozatott az általános adókötelezettség, szabadelvű vívmány. Hogy nem kizárolagos a parasztságnak kell leróni a véradót, hogy behozatott az általános védkötelezettség, — a szabadelvűség következménye. És mert oly nagy áldozatokba és küzdelmekbe került, hogy a szabadelvűség e reformokat a konzervativizmustól ki tudta kényszeríteni, ki tudta vívni, ezért nem talált a magyar népnél a konzervatív politikai eszme támogatásra és ezért jelent nagy merészséget konzervatív politikusként vallani magát.

És ha, mint a néppárt állítja a magyar népben oly rendkívül nagy konzervatív erő észlelhető, miért nem alapítottak egy konzervatív pártot és miért néppártot? Mert egy konzervatív párt lehetetlen valami és mert a néppárt is csak azért keletkezett, mert a felekezeti ellentéteket szítja és nem akarja, hogy a nyugalom helyreálljon.

A néppárt még denuncziációra is adta

magát, midőn a Kossuth-párt és a kormánypárt alattoiban való együttműködéséről szólt és azt mondta, hogy a Kossuth-párt rehabilitálta magát, nem tett lépést jobbra, hanem a kormánypárt tett ez együttműködés végett egy lépést balra. A kormánypárt az ellenzéket kivétel nélkül a legbuzgóbban támadta s nem tett különbséget, valamint a pártok is mind, a Kossuth-pártot szintén beleértve, a legnagyobb hevesseggel operáltak a kormánypárt ellen. Ez lévén a valóság, az együttműködés egyszerűen inszinuáció, mely a szabadelvű pártot felfelé is, lefelé is denuncziálni akarja, de a melynek való értékét fenn ép oly alaposan megvizsgálják, mint a népnél, amelyet ravasz denuncziálásnak fognak tekinteni ott is, itt is.

És így be is lehetne fejezni a budgetvita rövidre vont összegezését Hegedüs Sándor előadó beszédének végszávaival, a ki a néppárt türelméhez és lelkiismeretéhez fordult s azt mondta, hogy mi nem kívánunk nagyobb előzékenységet a polgári házasság szabadelvű intézménye számára annál, mint a mekkorát ugyanezen intézménnyel szemben Franciaországban és a klerikális Belgiumban tanusítanak, és ahol ezzel az intézménnyel egész jól harmonizálnak és boldogulnak. Miért ott igen és Magyarországon nem? Pedig a római kuriától Magyarország is csak annyi türelmet és toleranciát kívánt, amennyit ugyanezen intézményekkel szemben Belgiumban és Franciaországban tanusítanak. Ami az egyiknek igazságos, kell hogy a másiknak is az legyen és az nem járja, hogy bennünket más mértékkel mérjenek, abbólaz egyszerű okból, mert mi magyarok vagyunk. Félre tehát az ilyen elmélkedésekkel és tépelődésekkel és előre a hazafias munkához!

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

Budapest, jan. 19. A bíráló bizottság beterveztette Lukács László pénzügyminiszter ostri mandátumát az indokolással.

A kisebbség különvéleményt nyújt be.

Polónyi Géza bizonyítani igyekszik, hogy az ítélet nem szabályszerű, mert Komjáthy Béla, a bíráló bizottság tagja lemondott, helyét pedig nem töltötte be.

Fest Lajos, a bizottság elnöke hangsúlyozza, hogy hat tag jelenlétében hozatott az ítélet, mely e szerint jogerős és nem lehet rajta változtatni.

Bánffy Dezső báró miniszterelnök kijelenti, hogy Komjáthy Béla nem mondott le a tagságról, csak akadályozva volt a megjelenésben. Tehát Polónyi Géza indítványa nem boosátható szavazásra.

Horánszky Nándor szólt még ez értelemben, mire a ház az indítványt elveti és igazolja a pénzügyminiszter mandátumát.

Pap Géza a költségvetéshöz szólva szeméreti a néppártnak a nemzetiségekkel való paktumát és a törekvéseik iránt tanusított jóakaró passzivitást.

Rátkay László Kossuth javaslatát mellett szól.

Zichy János gróf közeledést lát a kormánypárt és Kossuth párt között, de úgy, hogy nem a Kossuth-párt ment jobbra, hanem a kormánypárt tett lépést balra. Pap Gézának megjegyzi, hogy a néppárt méltányosságot kíván a nemzetiségek irányában.

Budapest, jan. 20. A ház mai ülésén Bánffy Dezső báró miniszterelnök visszatartja a visszaélések vádját. Bizonyítja, hogy az ellenzék maga legtöbb visszaélést követett el.

Következnek a záróbeszédok.

Hegedüs Sándor elsőnek tartotta meg nagyszabású záróbeszédjét. Kijelenti, hogy fájdalommal nélkülözött Horánszky Nándor tárgyalagos kritikáját. Az ellenzék feladata sem személyeskedés, sem hallgatás nem lehet, hanem objektív kritika. Élesen elítéli a néppártot.

Perczel Dezső belügyminiszter Zichy tegnapi konzervatív beszédére reflektál. Zichy azt állítja, hogy a kormány közeledett Kossuthékhöz. Nézete szerint ez gyanúsítás.

Kossuth Ferencz elismeréssel adózik az előadó szép beszédéért. Czáfolni igyekszik az ellene felhozottakat.

A költségvetést általánosságban elfogadják.

A néppárt a szavazástól tartózkodott.

Budapest, jan. 21. Ma a tárcák költségvetését tárgyalják.

Meszlényi Lajos az udvartartásnál javaslatot tesz önálló szertartás létesítésére.

Eötvös Károly ehez pótló javaslatot nyújt be.

Molnár János a néppárt nevében elfogadja a tételt, reflektál az ellenük emelt vádakra.

Bánffy Dezső br. miniszterelnök ajánlja a tétel elfogadását.

A tételt elfogadták.

Endrey Gyula a közösügyi kiadások tárgyalásánál a javaslatot a függetlenségek nevében elveti.

Lukács László pénzügyminiszter felszólalása után a tételt elfogadják.

A nyugdíjügyek tárgyalásánál Polónyi Géza, Kubik Béla és Brazay Kálmán szólnak a javaslat ellen.

Lukács László pénzügyminiszter felszólalása után a tételt elfogadják.

Sima Ferencz interpellál a csongrádi főispán visszaélései tárgyában.

Sértő kifejezéseit az elnök rendreutasítja.

Ivánka Oszkár közbeszól. Mikor Sima Ferencz azt mondja, hogy a csongrádi főispán gazember, Gajári Ödön szakítja félbe, meglátjuk — ugymond — felele ezért a szóló majd másutt.

A hitelszövetkezetek.

Kolozsvár, jan. 19.

Magyarország gazdasága, előre haladása a legbiztosabb mód, sőt egyedüli mód Magyarország teljes függetlensége kivívására. Ez volt Széchenyi Istvánnak is programja s ezt az elvet vallották Erdély nagy politikusi a negyvenes években. Az anyagi előrehaladás és gazdagodás pedig a nép jólétén s lehető önállóságán sarkallik. Hiába állunk elő közgazdasági doktrinákkal és üdvös teoriákkal mindaddig, a míg a nép vagyontalan és előrehaladása feltételeit megszerezni nem tudja.

A nép vagyontalansága pedig az erdélyi vármegyékben éppen szembeszökő. A nép olesó hitelhez nem jut, sőt azt sem tudja, mi a hitel. Nincs a ki megtanítva, hogy olesó hitellel maga magának jólétét fokozhatja és boldogulását előre mozdíthatja. A nép hitele alig terjed túl a pálinkabódép, a község uzsorásain s azokon a pénzintézeteken, a melyek 10—15% mellett még mindig „olesó” kölcsönöket adnak.

Ily körülmények között valóban áldásos a hitelszövetkezetek intézménye, a mely először olesó hitelt nyújt, másodsor a népek öntudatát, értelmét emeli az által, hogy a községi hitelszövetkezet önmaga vezeti, harmadsor erkölcsiségét fokozza azzal, hogy önmaga bírálja meg tagjainak hitelképességét s csak olyannak nyújt segítő kezét (habár kisebb is az anyagi biztosítéka), a ki megbízható, szolid életű s komoly célokra veszi igénybe a hitelt, nem pedig annak, a ki szenvedélyei kielégítésére fordul kölcsönökhöz.

A hitelszövetkezetek nyugaton bámulatos eredményeket értek el. Sőt Magyarországon is alig 10 éves fennállás után 600 községi szövetkezet alakult, a melyek összesen több mint 20 millió évi forgalmat csinálnak. S mivel ezen 20 milliót a nép legfeljebb 5 és fél százalékért kapja a falujában, míg az eddigi falusi hitel átlaga 10—15%-ra, tehát másfél millió forint az az évi megtakarítás, a mi így a nép zsebében marad, holott másnemű hitel igénybe vétele után a bankok, falusi uzsorások és közvetítők kezébe jutna.

Daczára azonban e nagy előnyöknek, Magyarország népét még mindig ugyszólván bele kell kényszeríteni abba, hogy önmaga sorsát javítsa s önzetlenül buzgó hazafiak szorgalmas munkássága szükséges ahhoz, hogy a népet alvásából felrzza s a szövetkezetek megteremtésére buzdítsa. Károlyi Sándor gróf nevéhez van fűződve a hitelszövetkezeti mozgalom s az a csekély gárda, a mely a nemes gróf vezetése alatt e téren hangya szorgalommal működik, osztatlan hálánkra és elismerésünkre tart számot.

Most arról van szó, hogy a hitelszövetkezetek alakítása az erdélyi részekben fokozottabb akcióval indíttassék meg s esetleg a tűz- és jégkár biztosítási szövetkezetekkel egyesíttessenek, a mely ezimen szintén százazreket és milliók mennek nyereszkező társulatok zsebébe.

E mozgalmak természetesen vezetésére az erdélyi gazdasági egyesület hivatott. Reméljük és hisszük, hogy az egyesület a mozgalom élére fog állani, s hogy az erdélyi részek gazdag jogi személyei, kulturális testületei és törvényhatóságai is sorompóba fognak lépni, hogy abban a harcban, a melyet a nemzet gazdasági függetlenségéért s a magyar faj fentartásáért folytat, az igazak harcát győzelemhez segítsék.

Itt adjuk a hitelszövetkezet alapszabályának tervezetét dr. Gidófalvy István tollából, a ki az erdélyi részekben eddigelő száznál több szövetkezetet alapított s ez ügynek egyik érdemes és lelkes munkása.

Erdélyi szövetkezetek központi hitelintézete, mint szövetkezet, alapszabályai.

Tervezet, összeállította: Dr. Gidófalvy István.

I. FEJEZET.

Az intézet czégo, székhelye, czélja, tartama és hirdetményei.

1. §. Az intézet czégo: „Erdélyrészi szövetkezetek központi hitelintézete, mint szövetkezet”.

2. §. Az intézet székhelye: Kolozsvár.

3. §. Az intézet czélja az erdélyrészi megyék és szabad kir. városok közigazdasági érdekeinek előmozdítása és a kisbortokosok és kézművesek hitelének fejlesztése, mezőgazdasági és ipari célokra alakult szövetkezetek létesítése és támogatása után.

4. §. Az intézet fennállásának tartama határozatlan időre állapittatik meg.

5. §. Az intézet hirdetményei a „Budapesti Közlöny” című hivatalos lapban egyszer tétetnek közzé.

6. §. Az intézet a hazai szövetkezetek kötelékének tagja.

II. FEJEZET.

Üzletreszek Felelősség. Tagok be- és kilépése.

7. §. Az intézet tagjai:

a) Erdélyrészi vármegyék közönsége.

b) Erdélyrészi sz. kir. városok, továbbá az erdélyrészi városok, községek közönsége külön alapítványokkal — vagy ha a regalekártalanítási összegről nekik kiadott költményezett kötvényeket forgalom képes kötvényekkel kicserélve — azokat az intézet alapítókjére fordítják.

c) A belépett vagy belépendő alapítók, kik jogi személyek is lehetnek.

d) Az intézettel hitelviszonyba lépett azon községi szövetkezetek, melyek alapszabályai az intézeti igazgatóság által esetről-esetre jóváhagyattak és azon erdélyrészi községi hitelszövetkezetek, melyek a „Hazai szövetkezetek központi hitelintézete, mint szövetkezet”-nél alapítványi üzletreszt jegyeztek, azon üzletreszek erejéig, melyet ott már jegyeztek, ha azok átadása és átíratásához a „Hazai szövetkezetek központi hitelintézete, mint szövetkezet” hozzájárul.

8. §. A tagok jegyzik az intézet alapítóját, mely határozott összegben nem állapittatik meg.

9. §. Az intézet tagjai részére névre szóló — egyenként kettő száz korona névértékű — alapítványi üzletreszt bocsát ki.

(Folyt. köv.)

Farsangi téma.

Tessék elhinni, hogy beteg társadalmunk egész kórismjét, — hogy orvosi műszóval fejezzük ki magunkat — megállapíthatjuk egy bűli mulatságon, tehát van a mulatságoknak haszonnal levonható morálja. A bálokon fásultság, unalom és szeretlen túlköltekezés észlelhető. A jókedv fordított arányban áll a rája költött pénzzel s minél fényesebb a parkett, annál spleenesebb a hangulat. Több-kevésbé minden bálon résztvesznek azok, a kik a társadalmi bon-tonnak áldozatot hoztak anyagi romlásuk elősegítésével, több-kevésbé minden bálon megjelenik az üzleti számítás, vagy a nevelés nagyralátás, mely társadalmi torlaszokat alkot s az ugynevezett demokratikus közfelfogást valóssággal kompromittálja.

Ezzel szemben valóban böleseknek kell tartanunk a letűnt kor szórakozásait, melyek felől bezzeg nagyon alacsony véleményt táplálunk, mikor e mulatságok szebbek, jobbak, erkölcsesebbek, izlősebbek, de mindenekfelett olesóbbak voltak.

Hajdan — és e tekintetben ne méltóztassék valami ásatag kort érteni — nem varázsozták a „vikos” parkett helyeit! délszaki vidék tünderkertjévé, nem osztogattak százebeba kerülő és a jótékony céloktól megvont finom tánczenedeket a bolygeknek és mégis szebbek voltak a mulatságok, ha a selyemkultusz s gyémántvilág káprázatos jelenjére gondolunk is.

Kell-e bizonyíthatnunk, hogy e mulatságok kedélyesség dolgában is pártatlanok valának, vagy hosszabb szót fűzünk-e ahhoz, hogy akkor nem ember kiállítás, drágaságok tárlata volt a mulatság, hogy nem tisztán a jó parthie, ez a különben kétes értékű férj vagy hozomány volt a czél, ekként tehát erkölcs dolgában kifogásokat sem lehetett támasztani.

De izlősebben is tudtak akkor mulatni, nem fajult el vitus tánczezé a magyar csárdás, nem csilár alatt ásitó, korá-öregedett, ideg-zsábás frakkosok foglalták el a tért, érve a csilár alatti területet.

Hogy meg olesóbbak voltak e mulatságok, azt minek színezzük, szinte halljuk a lányos apák sóbajtásait.

Most mindég farsang van, azért nincs mulatság soha. Most sem a közsökás tisztelte nem áll az ellen, hogy egyházilag tiltott napokon mulatság ne essék, se kötelező egyházi törvény, a hatóság erkölcsrendőri szigora nem szól bele, mulassunk, könnyelműsködjünk.

És aztán a permanens tobzódás útját állja a jó kedvnek.

De útját állja más is: a fényezés szertelensége. Nem lehet a gondba borult ember jókedvű. A mostani mulatozások csillogásra vannak berendezve a mágánások és a középosztály mulatságain általán: a takaróból tovább nyújtózkodó keserűség és fanyarság minden emberismerőt meg fog lepni a mostani bálokon.

Pedig a sikert micsoda más tényezők munkálják a régihez képest! A jó közlekedési eszkö-

zök. Eddig vasutak hiányában, napokig tartó kocsisz és szánkázás után jutott el az arany ifjuság, de ha eljutott nem affektált, nem volt életunt, kimerült és lusta, hanem a fiatalok vére, a fiatalság irigylet heve tört ki őszintén.

Tessék elhinni, szép az a demokrácia olyben és közéleti intézményekben: de az is bizonyos, hogy a farsangi mulatságok a demokrácia érvényét nem nagyon mutatják.

A muliban legalább őszinteség volt. A régiiek társadalmi különválása előkelő társaságokat hozott össze, melyek finom neveltség és nemes izlés szerint tudtak mulatni, élvezeteikben az idealist, a szépet és választékosságot keresték: ellenben a demokrácia tömegeket teremtet, melyek elemei se izlés, se intelligencia, se nevelés tekintetében nem illenek össze s mégis benne a nagyzólot kottériák tanyát ütnek.

A demokrácia nivelláló ereje letörülte a farsangi mulatságok idealizmusát, finomságát, kedélyességét.

Valóban ugy van! A kedélynek tobzódó sívárságát látva, szinte kedves megelégedéssel tölt el, hogy megöregedünk. Sajaáljuk a mai lányokat és azt a fiatalságot, melynek csak unalma, ideg, és lélekrontó szertelenségei vannak, hogy bálj terméink börszévé és tárlattá vált, a hol csak azoknak van a lányok közül „kereslete,” a kiknek van számbavehető telekkönyve.

Ezeket szinte „tuljegyzik” ezen a sajátságos börszén.

CSARNOK

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Azon istálásom lenne, hogy az tekintetes ur legyen szüves ezen pársoraimat az újságjába kitenni, hogy lássa meg Jámor Estány bátyom, hogy munkót sem az göja kötött s innét fogvást mű es tudunk az nemes egyházközségünknek jóvára eselekedni.

Történt nálunk most egy ojany dolog, a mijeny nem mindennap agygya elé magát s méges ugy eligazítottuk, hogy sem az egyháznak, sem más keresztény léleknek károsodása nem esett véle.

Az dolog ugy történt, hogy szent Karácsony harmadik innapiára virradólag az harangozók elszökött az mesturam fejrénep eseléggyivel. Elviték az fejrénepnek 31 forintyát uti köcség gyanánt. Jó szerencse, hogy több pénzük nem vót, mert tán májig sem jöttek vóna haza, különösen, ha az 31 frt hejett egy ezeres bángó lett vóna az zsebükbe. Hanem akkor mi presbiteres es el kellett vóna kötözünk az faluból a fejrénepnek szája elől; így es alig tudók elviselni, pedöglen csak egy hetig ültök oda. Mind azt rebegték, hogy mű vagyunk a dolog okozói, met az gonosz harangozót mű välloztottuk vót.

Furesa es ez a fejrénep tótus! Még a faluba nem ért bé az két szökevény haza jövet s mán es valahonnét megütdték, hogy jönek s elejikkbe mentek. Az fejrénepet meglámódták, hogy mijét teve ijent egy 6 gyermekü apával? Bezzeg az harangozóra akkor es reja sem néztek, hanem munkót szíttak vátig, hogy miét tettük vót meg harangozónak?!

Egy szóval, nekünk presbitereknek ojany furesa hejzetünk kerekedett, hogy nem diesekodem, de más községbeliek el sem tudták vóna az bajt magikról hárintani.

Mán mű es az sok fejrénep beszöd miján ugy fel votunk ingerlödve, hogy egy közölünk törík-szakad, kankos páczával akarta fogadni a harangozót. De azt, annélkül, hogy mása szoritkodzottunk vóna tanácsát, kitaláltuk, hogy az dógot csak gyütlőseleg lehet hejre üttetni. Essze es gyütlünk igyest s törík-szakad el akartuk csapni a harangozót. Azonban az tisztelotes ur s még vaj két presbiter az harangozó pártján vót s azok velünk es megértették, hogy ha el es csapjuk az harangozót aval az szegény elszöktetett lejány becsületyit ugy se tuggy hejre állítani s mivel már az harangozó az presbiterium elvitt becsületyit ugy es visszahozta: ennélfogvást abba állapottuk meg, hogy legalább az szegény harangozót tegyük vissza az régi hejzetibe. De én akkor es csak ugy egyeztem belé, mikor az egész presbiteriumtól engedelmét kért s jegyzőkönyvre adta az fogadalmát, miköpen többet

senki leányával meg nem szökök. Hanem ez vót, a hogy vót, de mikor megláttam, hogy az harangozónk milyen fájni ember, hogy az legharagosabb presbíterből is mien jámbor embert csinált, arra mán én es elüsmertem, hogy oiant ember többet nem művelt az faluba s én es kibékéltem vele tüstént! — S a szegény harangozóról azt a kis érdemességét es leaktarták huzni s az pálinkára akarták kenni. Nyenek es az mű fejrénpeink, az ijen előttük mind bün s az szegény ártatlan italos az okozója, de lenne utána, szídnák az italost, csak legalább az torkunknak hagynának békít.

Pedéglen Jámbor Estány bátyámnak emlékezem arra a szószattýára, mikor az újságba azt tetto vót ki egy levelibe, hogy az italosba vagyon az igazság. Ennél igazabbat még nemzet nem irt ki.

Akkor es, mikor az gyűlés véget ért, az legharagosabb presbíternek az házánál esszegyűltünk s minékutánna az harangozó hazajövetelének tiszteltyire egy néhány liter pálinkát elfogyasztottunk, reja jöttünk, hogy nem lett vóna igazság tüstént az elesapáson kezdeni. S még anynyőfőle ijen igazság fordult meg az este az fejünkbe, hogy azt mind leírni nem lehet, de nem is lenne tanácsos. Hanem anynyő legzen elég, hogy én kis tudományu, kevés szovu ember vagyok s mégis nekem es úgy ömlött ki az igazság a szájon s úgy jött egymás után az agyamba, hogy (nem próbálhattam ki magamat, met az feleségem nem vot jelen) akármilyen eszes es szájas fejrénpvel szembe meriem vóna állani az akkori igazam mellett. S az vége az lett, hogy az tisztelet végin mindenki a legnagyobb megelégedéssel tért haza, met akkor mán az sem vót hiba, hogy az harangozó disznóját másra iratták s az 3 öl fáját es elvitték az elmenetele napján, mivel az harangozó hazajövele napján anyyó zürzavar között es reja ismert a saját váltójira s így az kezesek sem jártak rosszul. Egy presbíter társam erre azt mondta, hogy az kezeseket az sors mentette meg, én pedéglen aztot mondom, hogy az harangozó, met ha ő baza ne jöjjon, a dolog ugy el vót igazítva, hogy ott biz a sors okoskodhatott vóna!

Az egész dolog végén igaz, hogy néhány fejrénp azt mondotta, hogy ha még egy ijentesinálunk, ók elvertálnak más vallásra. De es csak ojan fejrénp beszéd.

Szerettem vóna pedég látni más falu az ijen ügyvel még így es tudott vóna-e végezni?

Ezek után marattam a tekéntesle szerkesztő ur es Estány bátyomnak sirig tisztelője.

Kökényszer, 1897 január 20-án.

Borzos Máté,
hűtölt presbíter es egyházközségi tag.

Ujdonságok

— **Kinevezés.** A király a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére Hosszu Ferenc okleveles tanítót a káltnoki állami népiskolához rendes tanítóvá Hosszu Béla nyarászókerdai kir. járásbírói irnokot a marosvásárhelyi kir. törvényszékhez irodatíztító nevezte ki.

— **Időjárásunk.** Nagy hideggel kezdődött a januári tél, de nem sokára engedett hevéből s ma már ismét enyhe időnk van. Minden jel oda mutat, hogy az idén már állandó kemény hidegeink nem lesznek s hogy az ideit tél a legenyhébbek közül való lesz, a mi ellen panaszunk épen nem lehet.

— **Halálozás.** Máthé Albert kézi-vásárhelyi törvényszéki bírót súlyos családi csapás sújtotta. Nagy reményű fia Máthé Béla közigazgatási gyakoronok, ki előtt szép tehetségénél fogva, fényes jövő állt, folyó hó 17-én Kocsárdon ölete 25-ik évében meghalt. Béke es áldás poraira.

— **Színeszet.** Bodroghy László daltársulatával K.-Vásárhelyre érkezett s itt ma, vasárnap, kezd meg előadásait. Az előadások, tekintettel arra, hogy a város nagy terme bálok által ol van foglalva, a Millennium szálló éttermében fognak megtartatni. Belépti díj 50 kr.

— **Vármegye-bál.** Most mikor a régi vármegye fényének hagyományai kezdenek napról-napra tűnedezni s a megyei élet minden romantikáját eltemetik a bírók aktái, talán nagyon is helyén van, ha épen maguk a közigazgatási tisztviselők keresik fel es erősítik a vármegye es közönség között az összekötő szálakat, a miket még meghagyott a rohamosan elcsúszó idő.

Jól teszik a tisztviselők, ha keresik ezt az összekötő kapesot, mert kétségtelenül meg is fogják azt találni. Ennek a nemes törekvésnek a jele az vármegye-bál is, melynek rendezését a napokban elhatározták a háromszékvármegyei megyei tisztviselők a Kézdi-Vásárhely es S.-Szt.-György rendezett tanácsu városok hivatalnokai. Abál tiszta jóvedelme is szép ezéla, az előbb említett tisztviselők nyugdíjintézetéi javára, fog fordíttatni. Meghívókat közelebből böcsát ki a rendezőség s azokból bővebb tájékozást fognak nyerni e lapok utján is olvasóink.

— **Elgázolás.** Kovásznán, e hó 21-én a délvonatról hazafelé tartó bérkocsisok egyikének lovai megvadultak, melyeket, állítása szerint, nem bírt idejében megfékezni. Egy asszony éppen akkor vitt férjének ebédet a gőzfűrészhöz. A vágatólovak elől hiába próbált kitérni egyik útszélről a másikra, mert azok egyenesen neki vágáltak s elgázolták. Szerencsére több ember volt közelben, kik elfogták a lovakat s az asszonyt kiszabadították a szán alól, melyre ruhájánál fogva fenakadva huzozoltatott. Sérülései jelentékenyek, de nem komoly jelentőségűek.

— **Kovácsnán szörványosan** jelentkezett a torokfájás a gyermekek között. — Több betegedés történt eddig, de halálos kimenetelű egy sem volt még.

— **Harcz egy csendőrrel.** Kászón-Altízben Pál Joachim öcsesét e hó 4-én össze-vissza verte az utozán, a földre teperto es oly kegyetlenül bánt el vele, hogy csakhamar a csendőrségnek is be kellett avatkozni a két testvér közötti viszályba. De a verekedő bátya a csendőröknek is ellenszegült, sőt az egyiknek a fegyverét is elakarta venni. Terve azonban nem sikerült, mert a csendőr egy szurással minden további ellenállást elvette a kedvét.

— **Aphrodite.** Sachs es Pollák kiadása Budapestén. Fordította: Dr. Róza Géza. Ambrus Zoltán, a kiváló magyar író, egyik legelső aethetikuskunk, Kiss József előkelő lapjában, a Hét-ben hosszabb cikket irt az Aphrodite-ről, melyből érdekesnek tartjuk kiemelni a következőket: Aphrodite istenasszony 1896. évvel a mi Urunk Jézus Krisztus születése után megjelent Páris városának piacznán s szokásához híven, lázba ejtett mintegy ötvonezer szegény halandót. Pedig nem is a maga isteni meztelenségében, hanem papirosba öltözött jelent meg: s nem is az egész világ, csak egyes választottak előtt mutatkozott, a minden piacznál kisebb könyves piaczon. Szóval — hiszönökértik márezt a mi éktelenül sallangos újságírói nyelvünket — Párisban nemrég szenzációs sikere volt egy könyvnek, melynek bősnoje: Aphrodite. Azaz, tulajdonképpen nem is Aphrodite, hanem egy alexandriai hetaira, aki szép volt, mint maga az Anadyomene s aki életének egy magasztos pillanatában ugy jelenhetett meg Alexandria népe előtt, hogy az álmélkodó sokaság a földre szállott Aphroditének nézte. Az a könyvársi siker, a mely Aphrodite-nek jutott osztályrészül, bizonyára Párisban sem mindennapi dolog. Az előttem levő példány az ötvenötödik kiadásból való. Ekkora „record” ott is igen kevés írónak adatott s a francia írodalomnak van akárhány kitünősége, aki soha se viszi többre két-három kiadásnál. De még ennél is nevezetesebb jelenség, hogy Aphrodite néhány hónap alatt iskolát csinált. Mindez rendkívüli dolog; de az már esoda, a mi következik. Ennek a francia könyvnek, igaz, hogy szűkebb, ha ugy tetszik: legszűkebb körben, de nálunk is kiráteles sikere volt. Eljutott oda is, ahol francia könyveket csak nagyritkán olvasnak; az írók es művészek kis világában szinto rajongással beszéltek es beszélnék róla. Nem tudok könyvet, melyet nálunk ennyien olvastak s ennyien megszerettek. Egy eleven Aphrodite sem szerezhett volna egy pár hét alatt nagyobb ismeretséget s ez nálunk, a könyv-gyűlölet ősi földjén, történik!

Idegenek forgalma.

1897 január 1-től 22-ig.

Nemzeti szálló. Cothen N. kereskedő Bécs. Kabdebó Ottó utazó Bécs. Helen Rezső utazó Bécs. Keresztosi Oszkár utazó Bécs. Lázár Mózes utazó Bécs. Kissbach Károly utazó Bécs. Somosi László utazó Bécs. Hakel Herman utazó Bécs.

Schvarcz J. J. utazó Bécs. Kohn Mór utazó Bécs. Deutsch Ignác utazó Bécs. Hubai Márton kereskedő Budapest. Potoczki Márton kereskedő Csik-Szereda. Kiss Jakab utazó Budapest. Simon Jenő utazó Brassó. Gergei Lajos utazó Budapest. Schwarcz Izrael gabonakereskedő Brassó. Pálfi Béla ügynök S.-Szt.-György. Rozenfeld József utazó Budapest. Szendrei Sándor utazó Budapest. Stauber József utazó Brassó. Neufeld Adolf utazó Budapest. Dorsa János utazó Budapest. Weiss Lipót utazó Brassó. Schmidt András utazó Brassó. Kelemen Lajos tisztügyész. Hunak N. kultur mérnök Brassó. Hirsch Leó utazó Budapest. Gál Bertalan utazó Budapest. Grosz Ignác utazó Budapest. Nevelics Leó mérnök Sz.-Udvarhely. Kosa Lőrincz birtokos N.-Baczon. Nagy Ferencz községi bíró N.-Baczon. Eliás Miksa utazó Budapest. Veres Ferencz kereskedő Brassó. Szilágyi Ferencz ügyvéd Puj. Hochmann Miksa gépész Budapest. Kelemen Lajos tisztügyész S.-Szt.-György. Karpf Gyula utazó Kolozsvár. Henter Károly nagy birtokos Nagy-Ajta. Csia György Kovászna. Bruszt Lajos utazó Brassó. Hanus Gáspár utazó Bécs.

Millenium szálló: Román Marinészku kereskedő Romániába. Krona János utazó Bécs. Hochberger Samuel utazó Bécs. Hoselitz József utazó Bécs. Grosz Manó utazó Budapest. Hundel Mór utazó Budapest. Joó Károly joghallgató Debreczen. Solymosy Olivér Kolozsvár. Vogt R. kereskedő Brassó. Oesztreicher J. utazó Budapest. Molnár Gyula utazó Brassó.

Jancsó szálló: Peutschof Sának kereskedő. Zsiga Gáspár zenész. S.-Szt.-György. Deutsch József kereskedő Brassó. Scheger János kereskedő Fogaras.

Farsangi naptár.

A kiküldött bizottságok ez évi farsangján. K. Váshelyitt tartandó estélyek sorrendjét a következők állapították meg:

Január 30-án. Ev. ref. egyház bálja társelnökök: Turóczi László, Csizsár József.

Február 6-án. „Rudolf” kórház álarozos bálja: társelnökök, Dénes Lajosné ó nagysága s dr. Szentpéteri Bálint.

Február 13-án a kereskedő ifjak elite bálja elnök Fejér Antal.

Február 20-án Erzsébet árvaház álarozos bálja, társelnökök: Benkő Sándorné ó nagysága, Elek Béla kir. törvényszéki bíró.

Február 27-én. A nőegylet bálja, elnök: Dr. Balogh Vendel.

Nyiltér*.)

Báli selyemszöveteket 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér, színes Honnbergselyem 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként, sima csikos, kockázott, mintázott, damaszt s. a. t. (mintegy 240 különböző minőség, 2000 szín es mintázatban s. a. t. a megrendelt áru postabér es vámmentesen a házhoz szállítva mintákat postafordultával küld Henneberg G. (cs. és k. udvariszállító) selyemgyára Zürichben. Svájcba címzett levelekre 10 kros. levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

7. 3—51.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziaszer ellentállt az idő megpróbáltatásnak, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsöléséknél alkalmaztatik köszvénynél, csuznál, tag-szagattasnál es meghűléseknél es az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyaktorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziaszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. es 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban kessletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapestén. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbbirtéku utáznat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjeggy es Richter czegeggyzés nével mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. es társa, cs. es kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

E rovat alatt közöltétekért felelősséget nem vállal a szerk.

Hirdetmény.

Hárosékvármegye törvényhatóságának 1894. évi szeptember hó 15-én kelt 14825 számú rendeletével a Gelence község háza építését 4300 forint összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munka kivitelének biztosítása céljából az 1897. évi február hó 15-ik napjának d. e. 10 órájára a Gelence község háza helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetetik.

A versenyezői óhajtok felhívtnak, hogy a fentebbi munkát végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat (az ajánlati költségvetéssel együtt) a kitűzött nap d. e.

9 óráig a nevezett hivatalhoz nyújtva, inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak venni.

Az ajánlatokhoz az általános feltételekben előírt, az engedélyezett költség összeg (illetve az ajánlati költségvetés végösszege) 5 százaléknak megfelelő bánatpénz csatolnivaló.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a Gelence község jegyzői irodájában, a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Gelence, 1897. január 16-án.

Baróthy Antal,

községi jegyző.

László Imre,

községi bíró.

11 2-4

SCHISSER PÁL

első nagy kárpitos-butor-raktárában
Kézdí-Vásárhelytől

nagy választékban kaphatók a legszolidabban munkált ruganyos szalon-butorok minden minőségben. Teljes garnitúrák: egy kanapé, 6 db karosszék 100 forint feljebb, ezenkívül mindenféle divány ottomanok, faragott, tömören hajlitott faszékek és függönytartók, tükrök, tolelt-asztalok, lőszőr és tengerifü matraccok, és sodronyagybetétek galvanizált sodronyból, tömör fakerettel és vasalással, egy nagy ágyra darabja 9 forint. Össze hajtható vas-ágyak 23 rugós matrőcezel.

Az üzlethelyiség a kaszinó-épület földszintjén van.
(23 79-100)

AZ „AGRÁRIA“

bankforgalmi intézet

A HOLLANDI HITELBANK VÉZÉRKÉPVISELŐSÉGE

Budapest, Kerepesi-ut 73.

Fennálló jelzálogi kölcsönök bélyeg- és illetékmentes konvertálását és pedig földbirtokra 3 és fél—4%-os, egész 60 évi törlesztéses kölcsönökre elvállal és ezek, valamint új kölcsönök elnyerése iránt levélbeli tudakozásokra és minden megkívánt felvilágosítással szolgál 2000 forint alóli ügyletek ez idő szerint el nem fogadtatnak.

17—160.

Pénzkölcsön

birtokokra, házakra gyárakra és gözmalmokra első helyű betáblázásra 40 évre 4½ százalékra, 50 évre 4 százalékra, 2-ik és 3-ik helyű betáblázásra 6 százalékra.

Pénzt

váltóra 5—6 százalékra 10000 forintig gyorsan és diskretio mellett szerez, valamint drága adósságokat convertál, ugyancsak váltót leszámoltat.

Schwarz Márton, Budapest, VII. Miksa-utca 11.

Kitűnő referenciákkal szolgálhatok.

8 2—10.

M. kir. államvasutak.

Érvényes 1896. máj. 1-től.

MENETREND.

BRASSÓ-BUDAPEST.

Keleti vonal.

Érvényes 1896. máj. 1-től

Állomások	Vegyes vonat	Személy- vonat	Gyors- vonat	Állomások	Vegyes vonat	Személy- vonat	Gyors- vonat
Brassó (vendéglő)	regg. 5.08	este 7.48	d. u. 2.45	Medgyes	regg. 10.55	éjjel 12.45	
Botfalva	5.39	8.03		Kis-Kapus (vend., elág. Szab. felé)	11.14	1.01	
Földvár	5.58	8.12			11.41	1.35	
Mogyorós	6.17	8.47		Tövis (vend., elágazás Arad felé)	d. u. 1.29	3.06	este 7.59
Apáca	6.36	9.01			1.55	3.38	8.06
Köpecz	6.55	9.19		Nagy-Enyed	2.17	3.59	
Agostonfalva	7.02	9.25		Kocsárd (vend., elágazás Maros- Vásárhely felé)	2.56	4.33	
Alsó-Rákos	7.19	9.41			3.06	4.43	
Homoró	7.45	10.03		Gyéres (elágazás Torda felé)	3.37	5.12	
Kacsa	8.02	10.16			3.47	5.18	
Bene	8.23	10.36		Kolozsvár (vendéglő)	5.24	regg. 6.45	10.45
Erked	8.43	10.51			este 6.13	7.00	11.01
Héjasfalva (elág. Udvarhely felé)	9.12	11.16		Nagy-Várad (vendéglő)	8.—	11.17	2.30
Segesvár (vendéglő)	9.35	11.33			11.04	d. e. 11.32	2.37
	9.42	11.40		Budapest	regg. 5.45	este 8.10	regg. 7.40

Kézdí-Vásárhely—brassói vasut.

Sz. v.	Sz. v.	V. v.	Sz. v.	V. v.	Sz. v.
Kézdí-Vásárhely	indul reggel 4.56	délután 10.25	délután 2.37	Brassó	ind. reggel 5.20
Imecsfalva	5.09	10.38	2.54	Szász-Hermány	5.34
Páva-Zabola	5.22	10.51	3.11	Prázmár	5.53
Kovácsna	5.38	11.08	3.43	Kökös	6.04
Barátos	5.55	11.24	4.08	Uzon	6.15
Nagy-Borosnyó	6.07	11.38	4.27	Kilyen	6.27
Eresztvény	6.24	11.55	4.8	Sepsi-Szentgyörgy	6.45
Sepsi-Szentgyörgy	6.54	d. u. 12.25	5.28	Eresztvény	7.07
Kilyen	7.02	12.33	5.38	Nagy-Borosnyó	7.24
Uzon	7.15	12.46	5.54	Barátos	7.45
Kökös	7.25	12.56	6.07	Kovácsna	8.08
Prázmár	7.45	1.16	6.34	Páva-Zabola	8.19
Szász-Hermány	8.01	1.32	6.54	Imecsfalva	8.31
Brassó	8.15	1.46	7.12	Kézdí-Vásárhely	8.45

Ny. Ifj. Jancsó Mózes Kézdí-Vásárhelyen.